

MOSZNA (23) *sb*

moszna (5) *sg f*, **moszna** (2) *pl t*, **moszny** (4) *pl t*, *moszna a. moszny* (12); *moszna sg f FalZioł* (5); *moszna pl t Mącz* (2); *moszny pl t BielŻyw, SienLek* (3).

o oraz a jasne.

sg N moszna (1). $\diamond$ *A mosznę* (4). $\diamond$ *pl N moszna Mącz* (2), *moszny* (1) *SienLek*. $\diamond$ *G mosz(e)n* (6), *moszn(o)w* (1), *mószn* (1); *mosz(e)n KlonWor*; *mószn SienLek*; *mosz(e)n : moszn(o)w FalZioł* (5:1). $\diamond$ *A moszny* (3). $\diamond$ *L mosznach* (4); *-ach* (3), *-(a)ch* (1).

Sł stp notuje, Cn: moszny, Linde XVI – XVIII w.

1. *Worek skórno-mięśniowy, dwudzielny, mieszczący jądra męskie; scrotum Mącz, Cn; membranae prolibus circumiectae, tunica testicularum Cn* (21) : á tego [rózanego olejku] na chuŕcie przyłóżyć na moŕznę opuchłą y bołaczą. *FalZioł* V 87v; *Plaŕtr barzo dobri: gdy komu łono opuchnie A zwłázcza moŕzna z iacyzy. FalZioł* V 111, ++5 [2 r.], I 89c, 140b [2 r.], 147d, V 87v; *Mącz* 374a, 376a; *Ale gdy moŕzny puchną/ łoy ćiełęcy z białą álbo wárzoną fołą vmieszawłzy zágrzey SienLek* 118v; *Swiérzbienie łoná męłkié⁸⁰/ á owłzém móŕzn/ warz łzałwiją w winie á tym záparzay SienLek* Tv, 118v, 182.

W połączeniach szeregowych (2): *przeto tákich wód kąpania leczą ácz dziwné/ á do wyliczania trudné/ choroby [...] w piérŕsiach/ w wątrobie/ w żoładku/ w sledźionie/ w ielitach/ w nérkach/ w moŕznach/ w niewieŕcich mieyfcách/ w ftáwach/ w członkach Oczko* 25v, 19.

Wyrażenia: »moszny ludzkie« (1): *Na opuchnienie y na wrzody moŕzen ludzkich Naprzod mąka Bobowa/ z mąką ięczmienną rowno zmiełzana FalZioł* V 87v.

»moszna męskie« (9): *FalZioł* V 59 [2 r.]; *Colens id est testiculus, Sipont. Podołek/ yądro w moŕznách męskich. Mącz* 59c.

2. *Sakwa przede wszystkim na pieniądze, mieszek, torba* (2) : *Potim fie lepak po kilkunałcie lath do rodziny wrocłł, w poŕtaci pielgrzimłkiey małac moŕzny, kołcien á brodę długą BielŻyw* 132; *Dopieroż fie do moŕzen prołtaczłowie małac: Ná koŕcielny budynek hoyną ręką dáiac. KlonWor* 49.

Synonimy: 1. macharzyna; 2. kaleta, macharzyna, mieszek, worek.